

Projectleider	drs. Aalt Leusink, drs. Ralph Lasage		
Instituut	Loasys, Vrije Universiteit, Institute for Environmental Studies (IVM)		
Email	Ralph.lasage@ivm.vu.nl		
Consortium	Vrije Universiteit, Loasys, WL-Delft hydraulics, Wageningen - UR, Alterra, Erasmus Universiteit Rotterdam, Grontmij, KNMI, LEI, MNP, Universiteit Utrecht, RIZA, STOWA, Brinkman Climate Change.		
Project website			
Startdatum	1 januari 2006	Einddatum	31 maart 2007

Context / maatschappelijk probleem

Het project heeft tot doel bestaande kennis over de gevolgen van klimaatverandering en adaptatiemaatregelen in Nederland beschikbaar te maken voor het Nationaal Programma 'Adaptatie Ruimte en Klimaat' (ARK), dat door de Nederlandse overheid onder aanvoering van VROM wordt uitgevoerd (www.programmaark.nl). Dit programma heeft tot doel de ruimtelijke inrichting van Nederland klimaatbestendiger te maken.

Wat is al bekend, wat niet?

Dit project vertaalt de resultaten van bestaand en relevant onderzoek in Nederland op het gebied van klimaatverandering en adaptatie dat wordt uitgevoerd in de verschillende onderzoekprogramma's en kennisinstututen naar de beleidsvoorbereiding voor de ministeries en lagere overheden. Hierbij wordt ook ruim aandacht besteed aan de behoefte aan kennis en instrumenten nodig voor het opstellen van een adaptatiebeleid en -agenda voor Nederland, maar welke nog niet ingevuld wordt. Vooral op het gebied van kosten en baten van adaptatiemaatregelen is nog veel onbekend. Voordat deze studie werd uitgevoerd, waren hier nog geen getallen voor beschikbaar.

Wat wordt nu onderzocht?

Beschikbare kennis wordt ontsloten in de quickscan en kennisleemten worden benoemd. Deze kennisleemten zullen in andere (BSIK) projecten verder onderzocht worden. Daarnaast worden de veerkracht, weerstand en het aanpassingsvermogen van Nederland voor gevolgen van klimaatverandering onderzocht in een Nulmeting. Ten slotte worden potentiële adaptatie maatregelen beschreven op hun effecten, kosten en baten. De studies zijn sectoraal ingedeeld. Als laatste deelproject worden zogenaamde hotspots geïdentificeerd die als voorbeeld kunnen dienen

voor de rest van Nederland hoe met klimaatverandering omgegaan kan worden.

Wat is het resultaat en voor wie?

Het project heeft vier deelrapporten opgeleverd, Nulmeting, Quickscan, Adaptatiestrategieën, Case studies en hotspots, en een samenvatting in het Nederlands en Engels. Deze rapporten zijn zeer goed ontvangen door zowel de onderzoekswereld als door beleidsmakers en zijn beschikbaar op www.klimaatvoorruijnte.nl. Naast het ARK-programma worden de resultaten ook onder andere gebruikt binnen Europese projecten. Gedurende het project is input geleverd aan de Stuurgroep ARK voor het opstellen van het ARK-programma, de Nationale Adaptatie Strategie en de adaptatie agenda voor Nederland.

